LIKKUTEI TORAH · SHIR HASHIRIM · MAAMAR 7

ביאור ענין שחורה אני ונאוה

An Explanation of “I Am Black, yet Comely”

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ”ל

Dedicated in honor of the Rebbe’s father, Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com
THE CHASSIDISHE PARSHA
likuteitorah.com/likkutei-torah/shir-hashirim/7/

1 ביאור ענין שחורה אני ונאוה. הוא מאמר כנסת ישראל לבנות ירושלים הן הנשמות המופשטות מן הגוף.

An explanation of the matter of "I am black, yet comely." This is the statement of the Community of Israel (Knesses Yisrael) to "the daughters of Jerusalem," who are the souls divested of the body.

והענין כי השכינה היא מל' דאצי' המתלבשת בבי"ע ושכנתי בתוכם. השוכן אתם בתוך טומאותם. היא האומרת ששחורה אני ואעפ"כ [ואף על פי כן] נאוה.

The matter is this: the Shechinah is Malchus of Atzilus, which enclothes itself in [the worlds of] Beriah, Yetzirah and Asiyah, [as it is written,] "that I may dwell in their midst," [and] "Who dwells with them in the midst of their impurity." She is the one who says, "I am black, and nevertheless comely."

וביאור בנות ירושלים הוא כי הנה הנשמות מתחלה היו כלולים בבחי' עיבור באצי' ואח"כ נמשכים בבחי' לידה בבי"ע (ועמ"ש מזה בד"ה הים ראה וינוס)

And the explanation of "the daughters of Jerusalem" is this: at first the souls were included [in their source] in the state of gestation (ibbur) in Atzilus, and afterwards they are drawn down in the state of birth (leidah) into Beriah, Yetzirah and Asiyah (and see what is written on this in the discourse beginning "The sea saw and fled").

ואז נעשו בעלי גבול כי אין בחי' א"ס אלא באצילות ששם מסתיים הארת הקו וחוט מאור א"ס כו' (ועמ"ש מזה בביאור ע"פ מי מנה עפר יעקב).

And then they became limited beings, for the level of the Infinite (Ein Sof) exists only in Atzilus, where the illumination of the kav and the thread of the Infinite Light (Or Ein Sof) comes to an end, etc. (and see what is written on this in the explanation of the verse "Who has counted the dust of Yaakov").

משא"כ בבי"ע לא מיבעיא מלאכים מיכאל באהבה וגבריאל ביראה ופחד ג"כ קדוש בי"ב שעות כו' הכל הם בבחינת גבול כו' והמלאכים שקטרגו ואמרו מה אנוש הושיט אצבעו כו'

This is not so in Beriah, Yetzirah and Asiyah. Needless to say the angels—Michael with love and Gavriel with awe and fear, and likewise [those who say] "Holy" in the twelve hours, etc.—all of them are in a state of limitation, etc.; and the angels who accused and said, "What is man?"—He stretched out His finger, etc.,

כי לא יוכלו לקבל יותר מבחי' גבול ומדה שבהם וז"ש [וזהו שכתוב] להודיע לבני האדם גבורותיו וכבוד הדר מלכותו שלא כל מדת מלכותו ית' מלובשת בהם

for they cannot receive more than the level of limit and measure that is in them. And this is what is written, "to make known to the sons of man His mighty deeds, and the glory of the splendor of His kingship": that not the whole measure of His kingship, blessed be He, is enclothed in them,

אלא כבוד וזיו ואעפ"כ [ואף על פי כן] זיו זה המעט מזעיר הדר הוא להם כו' אלא אפי' [אפילו] נשמות

but only glory and radiance; and even so, this radiance, slight and tiny as it is, is splendor (hadar) to them, etc. And not only [angels], but even souls,

כמו נשמות האבות אברהם יצחק ויעקב יש בחי' אברהם יצחק ויעקב באצי' דאיהו וחיוהי חד. אבל אברהם יצחק ויעקב שבבריאה הם בבחי' בע"ג [בעלי גבול / בעל גבול] כו'.

such as the souls of the Patriarchs, Avraham, Yitzchak and Yaakov: there is a level of Avraham, Yitzchak and Yaakov in Atzilus, where "He and His life-forces are one"; but the Avraham, Yitzchak and Yaakov that are in Beriah are in the state of limited beings, etc.

2 ובחינת גבול זה הוא בלידת הנשמות בבי"ע. משא"כ בבחי' עיבור באצי' שם איהו וחיוהי וגרמוהי חד.

And this state of limitation comes with the birth of the souls into Beriah, Yetzirah and Asiyah. Not so in the state of gestation in Atzilus: there "He and His life-forces and His vessels are one."

כי שם מאיר אור א"ס ונשמות אלו שבבחי' עיבור נקראו בנות ירושלים שלפי שהן בבחי' עיבור במלי' נקראו בנות ונקראו ע"ש [על שם] ירושלים שמקבלות יראה שלם שלימות היראה בבחי' ביטול אמיתי דאיהו וחיוהי חד שבבחי' אצי'.

For there the Infinite Light shines. And these souls that are in the state of gestation are called "the daughters of Jerusalem": because they are in the state of gestation within Malchus they are called "daughters," and they are called by the name of Jerusalem (Yerushalayim) because they receive complete awe (yirah shalem), the perfection of awe, in a state of true self-nullification (bittul), [that of] "He and His life-forces are one," which is at the level of Atzilus.

3 והנה מאמר השכינה להם שחורה אני ואעפ"כ [ואף על פי כן] נאוה כי הנה שחורה אני בירידה בבע"ג [בבעלי גבול / בבעל גבול] כי נעשה שחרות מחמת מרירות על עוצם ריחוקה מיחו"ע [מיחודא עילאה]

Now the Shechinah's saying to them, "I am black, and nevertheless comely": "I am black" in [her] descent among limited beings, for blackness came about through bitterness over how very far she is from the higher unity (yichuda ila'ah).

ועל זה נופל רחמנות גדולה כמאמר אלקי עולם ברחמיך הרבים כו' ואזי נקרא המלי שחרחורת בי בחיי שחרות.

And over this great compassion is aroused, as in the saying, "G-d of the world, in Your abundant mercy," etc. And then Malchus is called "swarthy" (shecharchores): two aspects of blackness.

הא' ממרירות הנ"ל ומבשרי אחזה מרירות האדם בנפשו לעורר רחמים רבים על נפשו שמרירות זו משכנה בלב בחלל השמאלי המלא דם כו'

The first is from the bitterness mentioned above. And "from my flesh I behold" the bitterness a person [feels] in his soul, so as to arouse great compassion upon his soul, the seat of this bitterness being in the heart, in the left chamber, which is full of blood, etc.

ועל בחי' מרירות זו שבמלי כתיב ששזפתני השמש פיי יחו"ע [יחודא עילאה] שנקרא שמש ומגן שזפתני בזכרי על בחי' יחו"ע [יחודא עילאה] נעשה בחי' שחרות ומרירות כנ"ל וכדפירש בפי' תזריע (דמ"ה ע"ב) ששזפתני השמש דאסתלק מני שמשא מלאנהרא לי כו'

And of this level of bitterness in Malchus it is written, "for the sun has gazed upon me." That is: the higher unity, which is called "a sun and a shield"—"has gazed upon me": when I remember the level of the higher unity, a state of blackness and bitterness comes about, as mentioned above. And as [the Zohar] explains in Parshas Tazria (page 45b): "for the sun has gazed upon me"—that the sun has withdrawn from me, from shining for me, etc.

ע"ש:(וזהו ענין מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] מצות נר חנוכה משתשקע החמה. פיי כי עיקר ירידת המלי לבי"ע היינו בזמן שאין בהמ"ק [בית המקדש] קיים ואז הוא בחי' דאסתלק מני שמשא כו' וזהו ענין משתשקע החמה.

See there. (And this is the meaning of the saying of our Sages, of blessed memory, that the mitzvah of the Chanukah lamp is "from when the sun sets." That is: the main descent of Malchus into Beriah, Yetzirah and Asiyah is at the time when the Holy Temple is not standing, and then it is the state of "the sun has withdrawn from me," etc.; and this is the meaning of "from when the sun sets."

וכדי להאירה הוא ע"י נר חנוכה וכמ"ש מזה בביאור ע"פ רני ושמחי בת ציון כו' אור ושמן ופתילה כו' הכל ממשיכים גם למטה כו' ע"ש

And it is through the Chanukah lamp that she is given light, as is written on this in the explanation of the verse "Sing and rejoice, O daughter of Zion," etc.: light, oil and wick, etc., are all drawn down below as well, etc.; see there.

והנה מצות נר חנוכה היא מדברי סופרים שהוא בחינת מקור האור כו' שע"ז הוא המשכת בחינת ונאוה בבחינת שחורה אני כנ"ל) **והשחרות הב' הוא הירידה עצמה להתלבש במצות מעשיות ולא מחמת ששזפתני השמש לבד**

Now the mitzvah of the Chanukah lamp is of the words of the Scribes (divrei soferim), which is the level of the source of the light, etc., and through it the level of "and comely" is drawn into the level of "I am black," as mentioned above.) **And the second blackness is the descent itself, to be enclothed in the practical mitzvos; and** [this is] **not only because "the sun has gazed upon me,"**

אלא מחמת גשמיות הירידה עצמה שמלובשת בענינים גשמיים שבהם נעשו המצות קרבנות מבעלי חיים ציצית מצמר תפילין מקלף כו'

but because of the physicality of the descent itself, being enclothed in physical things, with which the mitzvos are performed: offerings from animals, tzitzis from wool, tefillin from parchment, etc.

(ועמ"ש בפ' במדבר סד"ה וידבר כו' במדבר סיני מענין בחינת ומדרגת הרחמנות די"ב שבטים לעורר רחמים על ניצוץ אלקות שירד ממקום כבודו כו'

(And see what is written in Parshas Bamidbar, at the end of the discourse beginning "And [G-d] spoke, etc., in the wilderness of Sinai," on the level and degree of the compassion of the twelve tribes, to arouse compassion upon the spark of G-dliness that descended from its place of glory, etc.,

והרחמנות דבחינת ע' [שבעים] נפש יוצאי ירך יעקב לעורר רחמים רבים מאד על נפשו ולא בשביל הירידה לבדה שירדה ממקום כבודה אלא אף גם זאת שנתלבשה בגוף החומרי ע"ש.

and the compassion of the level of the seventy souls who came forth from Yaakov's loins, to arouse exceedingly great compassion upon one's soul: not only on account of the descent, that it descended from its place of glory, but also that it became enclothed in the material body; see there.

וזהו ענין ב' בחינות שחרות הנ"ל הא' מה שירדה ממקום כבודה. הב' גם זאת שנתלבשה בגוף החומרי כו')

And this is the matter of the two aspects of blackness mentioned above: the first, that she descended from her place of glory; the second, that she also became enclothed in the material body, etc.)

והנה זאת נחמתה הגם כי שחורה אני אעפ"כ [אף על פי כן] **ונאוה שמזה השחרות דוקא נעשה בחינת ונאוה כי**

Now this is her consolation: although "I am black," nevertheless "and comely," for from this very blackness the level of "and comely" comes about. For

הנה ע"י השחרות שבמרירות הריחוק הנה ע"ז נאמר ורב תבואות בכח שור דכד אתכפיא סט"א [סטרא אחרא] אסתלק כו'

through the blackness that lies in the bitterness of distance—of this it is said, "and much produce comes through the strength of the ox," for "when the sitra achra is subdued, [the glory of the Holy One, blessed be He,] rises," etc.

וע"י השחרות בהתלבשות במצות מעשיות הנה המצות הן תרי"ג ארחין ועם ז' דרבנן תר"ך בחינת כתר

And through the blackness of being enclothed in the practical mitzvos: the mitzvos are the 613 paths, and together with the seven rabbinic [mitzvos, they are] 620, the level of Keser,

דהיינו רצון עליון כי יש רצון תחתון המתפשט מחו"ב [מחכמה ובינה] למדות. אבל רצון העליון הוא הממוצע בין מאציל לנאצלים כנודע.

that is, the supernal will. For there is a lower will, which extends from Chochmah and Binah to the emotive attributes (middos); but the supernal will is the intermediary between the Emanator and the emanated, as is known.

4 וזהו ונאוה יותר מבנות ירושלים שהן הנשמות שבאצילות שעם היות שמדורם ומשכנם באצילות עצמו ואין להם ירידה בבי"ע

And this is "and comely"—more than "the daughters of Jerusalem," who are the souls in Atzilus. For although their abode and dwelling is in Atzilus itself and they have no descent into Beriah, Yetzirah and Asiyah,

הנה חיותם וקיומם הוא מבחינת אותיות כי ס"ר נשמות הן ס"ר אותיות התורה והאותיות הן בחינת כלים אלא שהנשמות הן מבחינת פנימית הכלים ומ"מ בחינת כלים הם משא"כ ע"י ירידת המל'

their life-force (chayus) and existence are from the level of letters, for the 600,000 souls are the 600,000 letters of the Torah, and the letters are the level of vessels; only the souls are from the inner dimension of the vessels, but vessels they are nonetheless. Not so through the descent of Malchus:

הנה היא עולה בבחינת האורות (ועמ"ש מזה ע"פ ושמתי כדכד) ולא עוד אלא שעולה מעלה עד רום המעלות עד עצמיות א"ס הפשוט כו':

she rises to the level of the lights (and see what is written on this on the verse "And I will make [your windows] of kadkod"), and not only that, but she rises ever higher, to the loftiest heights, to the very essence of the simple Infinite One (Ein Sof), etc.

5 כאהלי קדר. אברהם שיצא ממנו כו' בחינת קדר סיגים ופסולת אך מ"מ יש בו איזה חיות מועט דקדושה שאם לא כן היה כלה ונפסד

"As the tents of Kedar." Avraham, from whom there came forth, etc.: the level of Kedar, dross and refuse. Yet nevertheless there is in it some small life-force of holiness, for otherwise it would cease to be and perish;

אלא שהחיות ההוא הוא בבחינת מקיף והוא ענין לבונה שבי"א סממני הקטורת כי עשרה סממנים הן מתלבשים בקליפות והי"א הוא בבחינת מקיף שהוא בעצם לבן כו'.

only that life-force is in the manner of an encompassing [light] (makif). And this is the matter of the frankincense (levonah) among the eleven spices of the incense: for ten spices are enclothed in the kelipos, and the eleventh is in the manner of an encompassing [light], for it is white (lavan) in its essence, etc.

וזהו כאהלי קדר שיש להם אהל ומקיף. כך יש אצלי בחינת אוהל ומקיף מבחינת יחודא עילאה ששזפתני השמש כו' שמש ומגן כו'

And this is "as the tents of Kedar": they have a tent and an encompassing [light]. So too I have a level of a tent and an encompassing [light], from the level of the higher unity (yichuda ila'ah)—"for the sun has gazed upon me," etc., "a sun and a shield," etc.

(ור"ל [ורוצה לומר] דאם יש בחינת מקיף המחיה אותם שהם משבירת הכלים כו' מכ"ש [מכל שכן] וכ"ו שנמשך מקיפים עליונים בקיום המצות מעשיות שהוא תיקון ובירור ק"נ [קליפת נוגה] ולהיות ובערת הרע כו'

(That is to say: if there is a level of encompassing [light] that gives life to them, who derive from the shattering of the vessels, etc., how much more so, many times over, are higher encompassing [lights] drawn down through fulfilling the practical mitzvos, which are the rectification and refinement of kelipas nogah, so as to bring about "and you shall eradicate the evil," etc.

ועמ"ש לקמן סד"ה לסוסתי ברכבי פרעה דמיתיך ועיין בד"ה ויהי בשלח פרעה בענין לעושי רצונו על אחת כמה וכמה):

And see what is written below, at the end of the discourse beginning "To a mare among Pharaoh's chariots I have likened you," and see the discourse beginning "And it came to pass when Pharaoh sent," on the matter of "for those who do His will, how much more so.")

6 כיריעות שלמה. מקיפים יותר עליונים כי יש בחינות במקיפים האחד שמתגלים עתה. והב' שאין באים לידי גילוי אלא לימות המשיח (ועמ"ש מזה בפ' שמות בביאור על פסוק הבאים ישרש כו')

"As the curtains of Shlomo": more exalted encompassing [lights]. For there are [two] levels in the encompassing [lights]: the first, those that are revealed now; and the second, those that come to revelation only in the days of Mashiach (and see what is written on this in Parshas Shemos, in the explanation of the verse "[In days] to come Yaakov will take root," etc.).

ואותן נק' יריעות שלמה ע"ש הפסוק או יחזיק במעוזי יעשה שלום לי פי' ענין שלום הוא התחברות ב' הפכיים

And these are called "the curtains of Shlomo" after the verse, "Or let him take hold of My strength, let him make peace (shalom) with Me." Explanation: the matter of peace is the joining of two opposites,

דהיינו אורות עליונים שטבעם לעלות ולהסתלק למעלה יאירו למטה וב"פ [וב' פעמים] שלום בפמליא של מעלה ושל מטה פמליא של מטה התחברות

that is, that supernal lights, whose nature is to rise and withdraw upward, should shine below. And "peace" twice: [peace] in the household above and [in the household] below. The household below: the joining of

מל' דאצילות להיות עתיק לבריאה ופמליא של מעלה להיות המשכה והתחברות מבחינת א"ס דכולם בחכמה עשית שהחכמה נקרא עשייה גשמיות לפניו ית' להיות עתיק לאצילות

Malchus of Atzilus, to become Atik to Beriah; and the household above: that there be a drawing down and joining from the level of the Infinite (Ein Sof), [as it is written,] "You made them all with wisdom," for Chochmah is called action, physicality, before Him, blessed be He, [so as] to become Atik to Atzilus

(ועמ"ש מזה בד"ה צאינה וראינה במלך שלמה) וכל העוסק בתורה לשמה ע"י קריאה באותיות התורה ממשיך זאת.

(and see what is written on this in the discourse beginning "Go forth and behold… King Shlomo"). And whoever engages in Torah for its own sake, by reading the letters of the Torah, draws this down.

וזהו אשר יקראוהו באמת. באמת זו התורה כי חכמה נקרא אמת אורייתא מחכמה נפקת כו'

And this is "[all] who call upon Him in truth." "In truth"—this is the Torah, for Chochmah is called truth, [and] "the Torah comes forth from Chochmah," etc.

ויקראוהו באמת פי' בתוך אמת יקראוהו וימשיכוהו כו' ונקרא יריעות שלמה בהי' ה' עילאה ה' תתאה.

"And they call upon Him in truth" means: within truth they call Him and draw Him down, etc. And it is called "the curtains of Shlomo" with a hei: the higher hei and the lower hei.

7 והנה ענין שלום ושלמה עצמן היינו בבחינת התלבשותו בעולמות ועושה שלום ביניהם. אבל כיריעות שלמה היינו מקיפים עליונים ואין לעומתם בקליפות כלל

Now the matter of shalom and Shlomo themselves is at the level of His enclothing in the worlds, making peace between them. But "as the curtains of Shlomo" refers to higher encompassing [lights], and there is nothing corresponding to them in the kelipos at all.

כי אהלי קדר בחינת לבונה נגד בחינת מקיף דקדושה. אבל נגד יריעות שלמה אין לעומת זה כלל וזה יתגלה לע"ל דוקא כו'.

For "the tents of Kedar," the level of frankincense, stand opposite the level of the encompassing [light] of holiness; but opposite "the curtains of Shlomo" there is no counterpart at all, and this will be revealed specifically in the time to come, etc.

8 וזהו שחורה אני בבי' מיני שחרות הנ"ל ואעפ"כ [ואף על פי כן] ונאוה כנ"ל והנה כל זה מרומז ג"כ בפסוק מפני שיבה תקום כו'.

And this is "I am black" with the two kinds of blackness mentioned above, and nevertheless "and comely," as mentioned above. Now all this is also alluded to in the verse, "Before the hoary head (seivah) you shall rise," etc.

פי' שיבה היינו מ"ש ושער רישי' כעמר נקא שהשערות הם בבחינת לבנונית והן ההלכות רבות שבמ"ע [שבמצות עשה] והדרת פני זקן היינו מ"ש קווצותיו תלתלים שחורות כעורב וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] דפי' זקן היינו שקנה חכמה.

Explanation: "seivah" is what is written, "and the hair of His head like clean wool," for the hairs are at the level of whiteness, and they are the many laws in the positive commandments. And "honor the face of the elder (zaken)" is what is written, "His locks are wavy, black as a raven," as our Sages, of blessed memory, said, that "zaken" means one who has acquired wisdom.

והן ההלכו' [ההלכות] שנמשכו ונתפשטו במצות ל"ת [לא תעשה] כו'. ויראת מאלקיך היינו דברי סופרים וז' מצות דרבנן וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] חמורים דברי סופרים מדברי תורה אני הוי' דכולא חד:

And they are the laws that were drawn down and extended into the prohibitive commandments, etc. And "you shall fear your G-d": this is the words of the Scribes and the seven rabbinic mitzvos, as our Sages, of blessed memory, said, "The words of the Scribes are more stringent than the words of Torah"; "I am Havayah," for all is one.

LikuteiTorah.com
THE CHASSIDISHE PARSHA

About this edition

This edition contains the Hebrew text and the English translation.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/

English translation: prepared for likuteitorah.com with AI assistance (claude-code/opus-5.5) and checked against the Hebrew and against Sefaria; not yet reviewed by a human editor. Please check anything important against the Hebrew.

The Rebbe asked that the maamarim of the week's parsha, the "Chassidishe Parsha," be learned during that week, spread over its seven days (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309). Why learn it, and the Rebbe's brachos: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

A free, non-commercial project; nothing here is sold. Not affiliated with Kehot, Sefaria or the Lubavitch Library. © likuteitorah.com

From likuteitorah.com/likkutei-torah/shir-hashirim/7/

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok